

Motion till riksdagen

1989/90:Sk383

av Agne Hansson m.fl. (c)

Avskaffande av skogsvårdsavgiften

Skogsvårdsavgiften är en oacceptabel straffskatt på skogsnäringen. Den belastar framför allt de skötsamma och aktiva skogsägarna. Därmed har den förlorat sitt ursprungliga syfte och bör avskaffas. I denna motion föreslår vi att skogsvårdsavgiften slopas.

Brutet samband

Skogsvårdsavgiftens syfte var från början att finansiera bidrag till god skogsskötsel. Något sådant direkt samband mellan avgiftsuttag och användningen av avgiftsmedlen finns inte längre. Det har fått till följd att en mycket ringa del av skogsvårdsavgiften går tillbaka till skogsägarna för skogsvårdande åtgärder.

I dag återförs t.ex. inom södra skogsägarnas område mindre än 10 procent av skogsvårdsavgiften till skogsnäringen, och den skogsägare som sköter sin skog väl har små eller inga möjligheter att få något bidrag alls. Därmed har skogsvårdsavgiften blivit en direkt skatt som läggs särskilt på skogsnäringen. En sådan särbeskattning saknar motsvarighet i andra näringar. Därmed upplevs den av skogsnäringen som en direkt straffskatt.

Skärpt uttag

Skogsvårdsavgiftens karaktär av särbeskattning har skärpts genom att avgiftsprocenten succesivt har höjts.

Samtidigt har reglerna för bidrag för skogsvårdande åtgärder ändrats. Således har t.ex. rambeloppen för avverkning av 5:3-skog inte enbart sänkts kraftigt utan också fått vidgad användning. Detta medför att huvudparten av skogsvårdsavgiften används till andra ändamål vid sidan om själva skogsbruket. Att på detta sätt låta skogsvårdsavgiften finansiera kostnader, som rimligen bör vara en uppgift för hela samhället att bära, förstärker känslan av straffskatt.

Felbaserad

Principerna efter vilka skogsvårdsavgiften tas ut är också felaktiga. Reglerna premierar inte en god skogsvård, vilket de rimligen borde göra. En skogsvårdsavgift baserad på skogsbruksvärdet kan slå mycket snett och få till följd att de mest skötsamma skogsägarna förlorar mest på skogsvårdsavgiften.

Skogsbruksvärdet kan t.ex. vara mycket högt men avverkningsmöjligheterna små. Dessa skogsägare straffas enligt nuvarande uttagsprincip med höga avgifter på låga eller inga nettotinkomster från skogen.

Mot. 1989/90
Sk383

Missgynnar istället för premierar

De bidrag som utgår från avgiftsmedel utgår i huvudsak för att i efterhand reparera eftersatta åtgärder, eller till fastigheter med ett dåligt skogstillstånd. Den skogsägare som sköter sin skog bra har i regel mycket små möjligheter att få bidrag. Trots detta har dessa skogsägare höga skogsvårdsavgifter.

På det sättet innebär bidragssystemet en överföring av medel från sköttsamma till mindre sköttsamma skogsägare. Skogsvårdsavgiften motverkar därför i praktiken samhällets syften med skogspolitiken. I ett system med skogsvårdsavgifter är det oftast de sköttsamma skogsägarna som förlorar mest.

Det som nu sagts berör skogsvårdsavgiftens negativa konsekvens i ett relativt kort perspektiv. Naturligt vore att också beräkna dess effekt och konsekvenser under en omloppstid på 80–100 år. Professor Sören Wibe vid Lantbruksuniversitetet har gjort det. Hans beräkningar visar att den samlade avgiften vid en 80-årig omloppstid svarar mot 40 procent av nettot vid avverkning. Det rör sig således om ett avgiftssystem som får ännu större negativa effekter för ett rationellt skogsbruk på längre sikt.

Förlorat syfte

När ett system förlorat sitt syfte bör det avskaffas. Så är fallet med skogsvårdsavgiften. Detsamma gäller det bidragssystem som är en följd av skogsvårdsavgiften.

En självklar följd av en slopad skogsvårdsavgift blir givetvis att bidrag som betalas med medel som kommer in från avgifterna slopas. Regionalpolitiska insatser och annat som utgår ur avgiftsmedel, och som inte har anknytning till skogsbruket, bör självfallet finansieras via statskassan.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen beslutar avskaffa skogsvårdsavgiften.

Stockholm den 25 januari 1990

Agne Hansson (c)

Rune Backlund (c)

Ingbritt Irhammar (c)

Roland Larsson (c)

Marianne Jönsson (c)

Hugo Andersson (c)